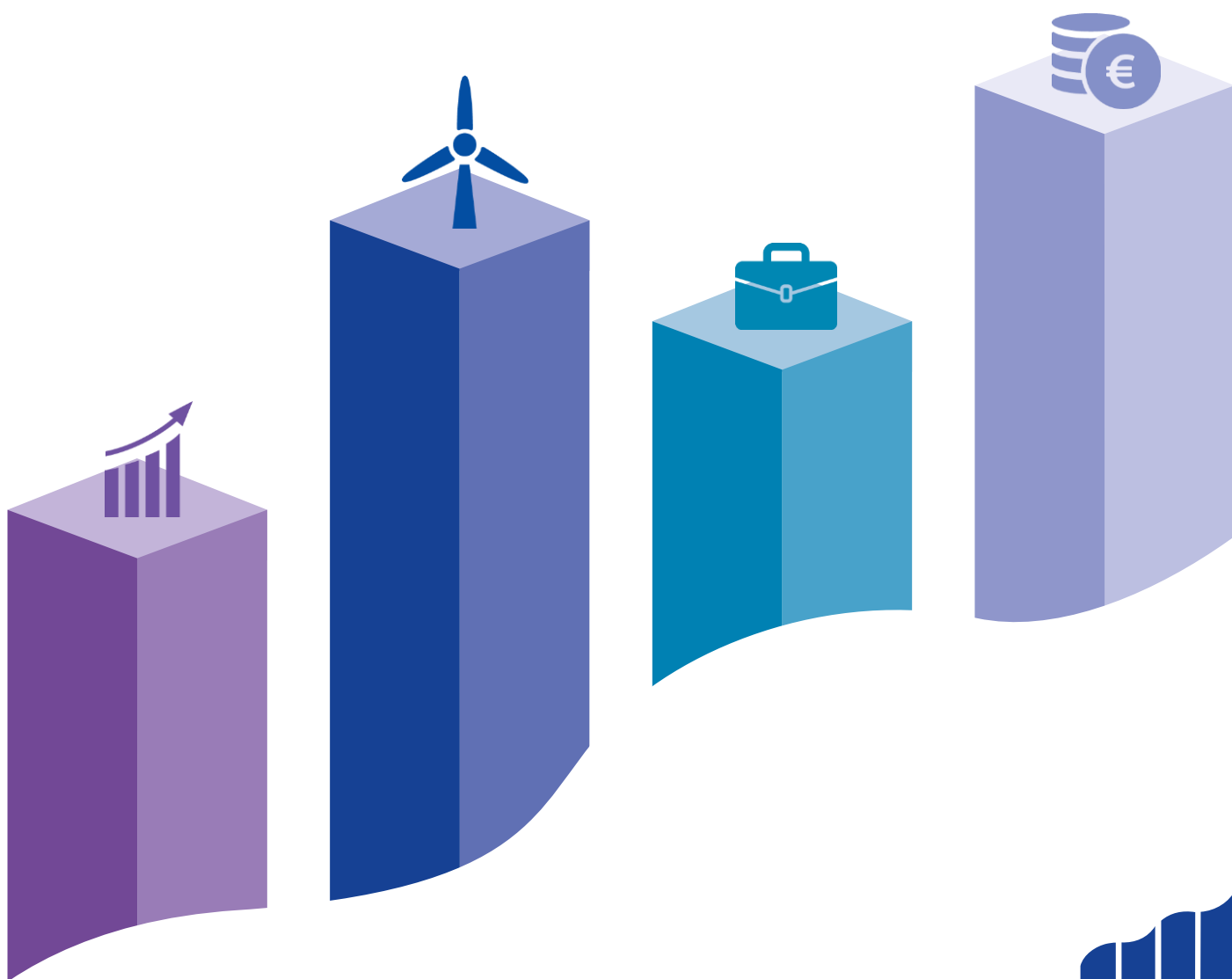

Avfallsstatistik 2020

STATISTIK 2021:5

Miljö och energi

Serien miljö och energi omfattar data om geografiska uppgifter, väderleksförhållande, naturskydd och avfall samt uppgifter om förbrukning och utsläpp som påverkar miljön. Också uppgifter om energiförsörjningen ingår.

I denna publikation presenteras statistik över producerat, behandlat och borttransporterat avfall på Åland. Statistiken omfattar hushåll samt privata och offentliga sektorn. I publikationen finns uppgifter om uppkomna avfallsslag, bransch, behandling och ort. Uppgifterna presenteras enligt EU:s förordning om avfallsstatistik (Europaparlamentets och rådets förordning nr 2150/2002).

26.10.2021

För upplysningar:

Jonas Karlsson, +358 18 25581

Jonas.karlsson@asub.ax

<https://www.facebook.com/AASUB>

<https://twitter.com/StatsAland>

ISSN 1455-3147 (print)

ISSN 2737-078X (online)

Förord

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) har på uppdrag av miljöbyrån vid landskapsregeringen tagit fram statistik över de avfallsmängder som Åland genererar. Resultatet redovisas i föreliggande rapport. Den här formen av avfallsstatistik är ett resultat av EU:s förordning nr 2150/2002 om statistik över avfall. Avfallsstatistiken behövs bland annat som underlag för uppföljning av avfallsplanering och miljömålsindikatorer.

I rapporten, som omfattar uppgifter för 2020, redovisas uppkomsten, behandlingen och borttransporteringen av åländskt avfall. Den behandlar såväl avfallet från hushåll som från den privata och offentliga sektorn. Rapportens huvudsakliga fokus ligger på avfallets vikt fördelat på avfallsslag och bransch. Dessutom redovisas avfallshanteringen inom Åland samt avfallstransporterna bort från Åland.

Avfallsstatistik för Åland publiceras här för nionde gången. Det har hänt en hel del sedan första rapporten; EU har utfärdat nya direktiv och vi förbättrar kontinuerligt både våra metoder och täckningsgraden. Vissa revideringar har även skett för tidigare publicerade år.

ÅSUB tar gärna emot synpunkter och förslag gällande rapporten och dess innehåll. Ytterligare information om projektet och dess framtida utveckling kan fås av statistiker Jonas Karlsson, tel. 25 581.

För bearbetningarna samt utformningen och författande av rapporten har statistiker Jonas Karlsson svarat. Dessutom har Mona Kårebring-Olsson vid miljöbyrån samt Robert Nylund vid Transmar Ab bidragit med värdefull kunskap om avfallsbranschen.

Mariehamn i oktober 2021

Katarina Fellman
Direktör

Innehåll

Innehåll	5
Figurförteckning	5
Tabellförteckning	5
Bilagor	5
1. Sammanfattning	7
2. Beskrivning av statistiken	8
2.1 Begrepp och koder	8
2.2 Förändringar och jämförbarhet	9
3. Resultat	10
3.1 Uppkommet avfall år 2020	10
3.2 Producerat avfall fördelat på branscher	11
3.3 Avfallens behandling och borttransport	13
3.4 Återvinning och deponering	14
3.5 Jämförelse åren 2004–2020	15
Bilagor	17

Figurförteckning

Figur 1. Avfallsproduktionen enligt branschgruppering	12
Figur 2. Mängden farligt avfall samt icke-farligt avfall år 2010–2020	16

Tabellförteckning

Tabell 1. Uppkommet avfall år 2020 enligt avfallsslag	11
Tabell 2. Uppkommet avfall år 2020 enligt bransch	13
Tabell 3. Behandlat avfall enligt destinationsort	14
Tabell 4. Avfall behandlat på Åland år 2020 enligt behandlingssätt	15
Tabell 5. Återanvändning av avfall år 2020	15
Tabell 6. Jämförelse 2004–2020	16

Bilagor

Bilaga 1. Avfallsslag enligt bransch, 1 000 kg	17
Bilaga 2. Borttransporterat avfall enligt avfallsslag samt destinationsort, 1 000 kg	17
Bilaga 3. Avfallsslag (EWC/EAK koder)	18
Bilaga 4. Branscher (NACE-koder, rev 2)	19
Bilaga 5. Åtgärder för återvinning och bortskaffande	20
Bilaga 6. Blanketter	21

1. Sammanfattning

Ålänningarnas inverkan på miljön är stor varför det är av intresse för allmänheten att se hur avfallssituationen på Åland ser ut. Urvalet i statistiken är stort och statistiken borde ge en bra bild av avfallssituationen på Åland. Statistiken i rapporten har samlats in från de företag och offentliga inrättningar som transporterar eller behandlar avfall.

Mängden avfall ökade år 2020

Under år 2020 producerades det ca 47 400 ton icke-farligt avfall. Av det icke-farliga avfallet stod *animaliskt avfall och blandat matavfall* för största delen med mer än 16 800 ton. Andra stora poster är *hushållsavfall och liknande avfall, vanligt slam* samt *vegetabiliskt avfall*. Mängden farligt avfall som uppkom var knappt 3 700 ton, varav *mineraliskt bygg- och rivningsavfall* var den största posten med närmare 2 600 ton.

Den totala mängden avfall uppgick till nästan 51 100 ton år 2020, av detta var knappt en tredjedel någon form av *animaliskt avfall och blandat matavfall*. Jämfört med år 2018 innebär detta en ökning med ungefär 1 800 ton. Ökningen härstammar främst från en ökning av *vegetabiliskt avfall* samt *mineraliskt bygg- och rivningsavfall*.

Livsmedelsindustrin står för en stor andel av det producerade avfallet

Mest avfall producerades år 2020 i branschen *livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksvaruframställning*, med drygt 15 000 ton avfall (drygt 29 procent av det producerade avfallet), följt av branscherna *hushåll* (ca 11 000 ton) och *övriga tjänster* (nästan 9 400 ton avfall). *Hushållen* på Åland stod för knappt 22 procent av det producerade avfallet, andelen för *övriga tjänster* var ca 18 procent. Av det avfall som härstammar från hushållen var största delen *hushållsavfall och liknande avfall*, följt av avfallsslagen *vanligt slam* samt *vegetabiliskt avfall*.

Majoriteten av avfallet behandlas på Åland

Närmare 30 200 ton eller ca 59 procent av det uppkomna avfallet behandlades lokalt på Åland under år 2020. Nästan 21 100 ton avfall transporterades bort från Åland (inklusive avfall ämnat för återanvändning). Av det avfall som transporteras bort från Åland fördes ca 48 procent till Finland och ca 52 procent till Sverige. Allt farligt avfall transporteras normalt bort från Åland för omhändertagande. Det är dock möjligt att en del mellanlagras på Åland innan transport varför uppgifterna för uppkommet avfall och borttransporterat avfall inte alltid överensstämmer helt.

Avfall behandlat på Åland

Behandlingen av avfallet på Åland består i statistiken dels främst av åtgärder som kan leda till återvinning, dels av en liten mängd bortskaffande åtgärder (deponering). Av den behandling som sker på Åland och som kan leda till återvinning är den största posten *animaliskt avfall och blandat matavfall* med ungefär 47 procent, följt av *vanligt slam* med ungefär 23 procent. Bortskaffande åtgärder (deponering) består till sin helhet av *mineraliskt avfall* (inert avfall).

Återanvändning av avfall

Återanvändning av ett föremål innebär att själva föremålet används igen, till skillnad från materialåtervinning som innebär att materialet i föremålet används för att tillverka nya föremål. En del av återanvändningen sker på Åland, medan största delen transporteras bort från Åland för återanvändning. En stor av återanvändningen står *glasavfall* för (med 2 110 ton), det handlar då om glasflaskor som transporteras till Finland för återfyllnad. Återanvändning av *textilavfall* samt *kasserad utrustning* förekommer också (ca 140 ton respektive ca 310 ton).

2. Beskrivning av statistiken

Avfallsstatistik över Åland publiceras här för nionde gången av Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB). Enligt EU:s förordning om avfallsstatistik (Europaparlamentets och rådets förordning nr 2150/2002) skall statistik om företags och privata hushålls generering och hantering av avfall rapporteras till EU vart annat år, från och med år 2004. Miljöbyrån vid Ålands landskapsregering är huvudansvarig för att rapportera avfallsstatistiken till EU, ÅSUB har fått i uppdrag av Miljöbyrån att samla in och sammanställa statistiken. Statistik om avfallshantering samlas in från de åländska företag som antingen transporterar eller behandlar avfall.

Avfallsstatistiken omfattar uppgifter om avfallets vikt enligt avfallsslag, bransch, behandlingssätt samt behandlingsanläggning. Dessutom redovisas siffror gällande mängden avfall som transporteras bort från Åland. Syftet med denna publikation är att ge en överskådlig bild av avfallsproduktionen på Åland, och hur det uppkomna avfallet tas om hand.

2.1 Begrepp och koder

Avfallet fördelas enligt EWC-koder (European Waste Classification). EWC-koderna utvecklades av Europeiska unionen för att bidra med en standard för jämförelse av avfallsstatistik inom EU. EWC-koderna är en substansorienterad klassificering av avfall för statistiska ändamål. EWC-koderna visar även om avfallet beaktas som farligt eller icke-farligt avfall. Den här använda klassificeringsnivån är inte den mest detaljerade, klassificeringen är så noga detaljerad som materialet tillåter. EWC-koderna som är använda i denna publikation finns definierade i **bilaga 3**.

Branschfördelningen sker enligt NACE-koder (National Activities Classification of Economics), vilket är Europeiska unionens statistiska näringsgrensindelning. NACE är en fördelning som grupperar företag, organisationer och dylikt i olika branscher. Från och med år 2008 följer branschfördelningen den reviderade versionen, NACE rev. 2. Detta innebär att branschvisa uppgifter inte längre är helt jämförbara med uppgifter publicerade innan år 2008. NACE-koderna som används i denna publikation är heller inte den mest detaljerade nivån, branscherna som används i denna publikation finns definierade i **bilaga 4**.

Avfallsslaget *vanligt slam* skall i rapporteringen till EU redovisas både i våtsubstans och i torrsubstans. I tabellerna i denna rapport redovisas *vanligt slam* i torrsubstans, medan våtsubstansen redovisas i en fotnot under respektive tabell. Torrsubstans är resultatet av en reningsprocess i ett reningsverk, det vill säga avvattnat och rötat slam.

Torrsubstansen är lite olika beroende på effektiviteten vid reningsverket. Observera att avfallet i de första publikationerna varit redovisade i våtsubstans. En viss osäkerhet beträffande torrsubstansmängden föreligger, dels finns det en viss oklarhet i definitionen (blandslam, rötslam, externslam etc.) och dels kan det föreligga en liten förväxlingsrisk mellan våtvikt och torrsvikt i datainsamlingen.

Uppgifterna i tabellerna redovisas i 1 000 kg (dvs. i ton), rapporteringen till Eurostat i sin tur görs i 1 000 ton.

2.2 Förändringar och jämförbarhet

Samtidigt som avfallsstatistiken för Åland är föremål för kontinuerlig utveckling, sker ett liknande utvecklingsarbete inom EU-kommissionen. Detta resulterar i ändringar i direktiven för hur avfallsstatistiken skall uppgöras och rapporteras. Nya förordningar från EU-kommissionen har lett till ändringar inom följande områden:

- **Avfallsslag** (förordning 849/2010, 574/2004)
- **Åtgärder för återvinning och bortskaffande** (förordning 849/2010, 783/2005)
- **Branscher** (förordning 849/2010, 1893/2006)

Ovannämnda förändringar innebär följaktligen att direkta jämförelser med tidigare publicerade rapporter med åländsk avfallsstatistik inte kan göras rakt av. Viss jämförelse med tidigare år görs i denna publikation, medan mera utförliga databaser finns på ÅSUB:s hemsida, <https://www.asub.ax>.

En annan förändring vi gjort (från och med 2008), för att i högre grad göra statistiken internationellt jämförbar, är att vi har klassificerat det slam som uppstår vid reningsverk till branschen *vattenförsörjning, avloppsrening samt avfallshantering* och *renhållning* (tidigare till branschen *hushåll*).

Vidare kan det klargöras att Ålands småskalighet innebär att exempelvis infrastrukturella projekt, nyetableringar och förbättrad täckningsgrad påverkar avfallsmängderna i statistiken i mycket hög grad. Jämförelser över tid är därför svåra att göra och fokus i denna rapport riktas på avfallens fördelning på avfallsslag, bransch, behandlingssätt samt destination vid transport.

3. Resultat

Statistiken i denna publikation baserar sig på svaren från knappt 50 företag/organisationer (direkt och indirekt). Statistiken torde i stort sett vara heltäckande, även om en del avfallshantering inte finns med i statistiken (till exempel olaglig deponering eller förbränning samt lagliga hushållskomposter med mera).

Ett betydande problem med statistiken är att mycket liten del av avfallet vägs vid hämtning från avfallslämnaren, i stället redovisas uppgifterna i kubikmeter (m³). Avfallet som transporteras bort från Åland vägs dock alltid (vid mottagningen). Vid de fall då avfallet redovisats i kubikmeter har omräkning till kilogram gjorts med hjälp av Svenska Renhållningsverksförningens rapport *Volymvikter för Avfall* (00:12) samt Avfall Sveriges rapport *Volymvikter för avfall* (U2011:11). Ytterligare ett problem är att många kärl redovisas som fulla, även om de är halvfulla vid tömning.

De uppgivna vikterna i tabellerna är i *ton* (1 000 kg). Tabellerna innehåller de avfallsslag som uppkommit/samlats in på Åland, de avfallskoder som inte finns med i tabellerna finns med i **bilaga 3**.

3.1 Uppkommet avfall år 2020

I **tabell 1**, sidan 11, redovisas den sammanlagda mängden uppkommet avfall, 51 090 ton under år 2020 fördelat enligt avfallsslag. Statistiken visar den mängd som insamlats på Åland under år 2020, således är avfallet producerat av hushåll, offentlig sektor, företag samt turister. Observera att denna tabell inte omfattar det avfall som återanvänts. Mängden farligt avfall uppgick till 3 685 ton, varav *mineraliskt bygg- och rivningsavfall* var den största posten (med 2 570 ton) följt av *kasserade fordon* med 352 ton. Mängden icke-farligt avfall uppgick till 47 405 ton.

Den största posten icke-farligt avfall är *animaliskt avfall och blandat matavfall* som står för nästan en tredjedel av den totala avfallsmängden, med 16 832 ton. Här ingår exempelvis allt animaliskt och blandat matavfall som behandlas vid anläggningar på Åland (exempelvis kompostanläggningar, biogasanläggningar). Andra stora poster är *hushållsavfall och liknande avfall, vanligt slam* samt *vegetabiliskt avfall*.

Återvinningsbart avfall upptar en betydande del av avfallsstatistiken. Exempel på sådant avfall är exempelvis *metall-, pappers-, glas-, plast- och gummiavfall*. De största posterna av denna sorts avfall är *pappers- och pappavfall* samt *metallavfall* (blandat järn och andra metaller). En stor del av det återvinningsbara avfallet samlas in via återvinningscentraler (och -stationer) runt om på Åland, dit konsumenterna själv transporterar det utsorterade materialet.

En minskning i mängden avfall sedan år 2018 märks bland annat för *hushållsavfall* samt återvinningsbara fraktioner såsom *metallavfall (blandat järn och andra metaller)*, *glasavfall* samt *pappers- och pappavfall*. Det är möjligt att detta är ett resultat av coronapandemin och den minskade konsumtionen under den tid restriktionerna var i kraft. Faktisk orsak går dock inte med säkerhet att fastställa. Mängden farligt *mineraliskt bygg- och rivningsavfall* har ökat markant jämfört med senaste undersökningen, denna ökning härstammar från större infrastrukturella vägprojekt där så kallad tjärasfalt tagits till vara.

Tabell 1. Uppkommet avfall år 2020 enligt avfallsslag

Nummer	Avfallskod	Beskrivning	Farligt / icke-farligt	Vikt 1 000 kg
Totalt				51 090
Summa icke-farligt avfall				47 405
Summa farligt avfall				3 685
1	01.1	Lösningsmedelsavfall	Farligt	17
3	01.2	Surt, alkaliskt eller salthaltigt avfall	Farligt	4
4	01.3	Oljeavfall	Farligt	128
5	01.4, 02, 03.1	Kemiskt avfall	Icke-farligt	2
6	01.4, 02, 03.1	Kemiskt avfall	Farligt	138
8	03.2	Avloppsslam från industrier	Farligt	22 ⁽¹⁾
11	05	Sjukvårdsavfall och biologiskt avfall	Icke-farligt	0
12	05	Sjukvårdsavfall och biologiskt avfall	Farligt	0
13	06.1	Metallavfall (järn)	Icke-farligt	600
14	06.2	Metallavfall (andra metaller än järn)	Icke-farligt	194
15	06.3	Metallavfall (blandat järn och andra metaller)	Icke-farligt	971
16	07.1	Glasavfall	Icke-farligt	438
18	07.2	Pappers- och pappavfall	Icke-farligt	1 393
19	07.3	Gummiavfall	Icke-farligt	295
20	07.4	Plastavfall	Icke-farligt	317
21	07.5	Träavfall	Icke-farligt	1 254
22	07.5	Träavfall	Farligt	99
26	08 (exkl. 8.1, 08.41)	Kasserad utrustning (exkl. fordon, batterier etc.).	Farligt	261
28	08.1	Kasserade fordon	Farligt	352
30	08.41	Batterier och ackumulatörer	Farligt	82
31	09.1	Animaliskt avfall och blandat matavfall	Icke-farligt	16 832
32	09.2	Vegetabiliskt avfall	Icke-farligt	5 995
33	09.3	Spillning och urin från djur samt naturgödsel	Icke-farligt	10
34	10.1	Hushållsavfall och liknande avfall	Icke-farligt	8 032
39	11	Vanligt slam	Icke-farligt	6 094 ⁽¹⁾
40	12.1	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Icke-farligt	4 903
41	12.1	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Farligt	2 570
43	12.2, 12.3, 12.5	Annat mineralavfall	Farligt	13
44	12.4	Avfall från förbränning	Icke-farligt	74

1) Uppgiften redovisad i torrsubstans. Sammanlagd våtsubstansuppgift ca 33 875 ton.

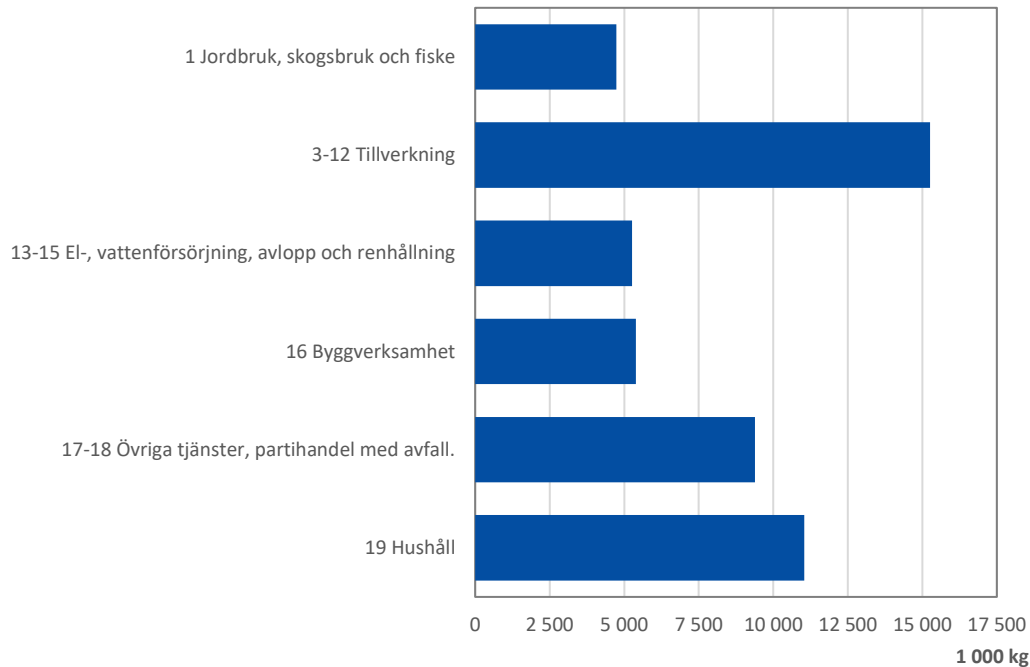
Källa: ÅSUB avfallsstatistik

3.2 Producerat avfall fördelat på branscher

Uppkommet avfall fördelat enligt bransch presenteras i **tabell 2** på sidan 13. Den största mängden avfall alstras i branschen *livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksvarufremställning*, med 15 030 ton eller drygt 29 procent. Näst mest produceras i branschen *hushåll* med 11 044 ton, följt av *övriga tjänster* med 9 379 ton (branschen består bland annat av offentlig sektor, rederier, butiker, restauranger med mera). I föregående undersökning, som gällde år 2018, producerades mer avfall i branschen *övriga tjänster* än i branschen *hushåll*, medan förhållandet nu är det omvänta. En förklaring till detta är att *hushållsavfall* (kommunalt avfall) i denna undersökning i högre grad redovisats på branschen *hushåll*.

Diagrammet nedan illustrerar hur stor del av avfallet som produceras inom tillverkningsindustrin (där *livsmedelsindustrin* står för största delen av avfallet). Även branscherna *övriga tjänster* samt *hushåll* producerar förhållandevis mycket avfall.

Figur 1. Avfallsproduktionen enligt branschgruppering

Hushållen på Åland producerade 11 044 ton avfall. Fördelat på den åländska befolkningen¹ ger det ca 367 kilogram alstrat avfall per person (vanligt slam uttryckt i torrsvikt). Av denna post består en stor del av *hushållsavfall* (5 752 ton), *vanligt slam* (1 313 ton) samt *vegetabiliskt avfall* (1 044 ton), se **bilaga 1**. Avfall alstrat i branschen hushåll exklusive *vanligt slam* är ca 323 kilogram per person.

En vidare benämning av hushållsavfall är *avfall från hushåll och därmed jämförigt från verksamheter*, till exempel hushållsavfall och annat avfall som härstammar från personalmatsalar, personalrum, butiker och så vidare. Vi har beräknat detta såsom allt avfall producerat i branschen *hushåll* samt avfall av slaget *hushållsavfall* producerat i övriga branscher. Med denna vidare definition beräknar vi att det år 2020 producerades ca 442 kilogram avfall per person (inklusive vanligt slam).

¹ 30 129 personer den 31.12.2020, befolkningen har ökat med 340 personer sedan den 31.12.2018

Tabell 2. Uppkommet avfall år 2020 enligt bransch

<i>Nummer</i>	<i>Branschkod</i>	<i>Beskrivning</i>	<i>Vikt 1 000 kg</i>
		Totalt	51 090
1	01–03	Jordbruk, skogsbruk och fiske	4 740
3	10–12	Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksvaruframställning	15 030
4	13–15	Textil- och beklädnadsvarutillverkning	0
5	16	Tillverkning av trä och trävaror	2
6	17–18	Massa-, och pappersvarutillverkning, förlagsverksamhet	85
8	20–22	Tillverkning av kemikalier, gummi- och plastvaror	91
9	23	Tillverkning av icke-metalliska mineraliska produkter	0
10	24–25	Metallframställning och metallvarutillverkning	39
11	26–30	Tillverkning av maskiner, el- och optikprodukter	3
12	31–33	Övrig tillverkning	10
13	35	El-, gas-, ångförsörjning samt luftkonditionering	160
14	36–37, 39	Vattenförsörjning, avlopp-, avfall. och renhållning	4 592
15	38	Avfallshantering; återvinning	513
16	41–43	Byggverksamhet	5 392
17	45–99 exkl. 46.77	Övriga tjänster	9 379
18	46.77	Partihandel med avfallsprodukter och skrot	10
19	HH	Hushåll	11 044

Uppgifterna är redovisade i torrsubstans
Källa: ÅSUB avfallsstatistik

3.3 Avfallets behandling och borttransport

I **tabell 3** på nästa sida presenteras avfall enligt destinationsort. År 2020 behandlades 30 189 ton avfall lokalt på Åland (de olika behandlingssätten presenteras i **tabell 4**, sidan 15). Utöver det avfall som behandlades lokalt på Åland transporterades 21 100 ton bort från Åland för behandling (denna tabell omfattar även avfall som transporterats bort för återanvändning). I stort sett allt borttransporterat avfall transporterats till Finland och Sverige: ungefär 52 procent, ca 10 868 ton, transporterades till Sverige medan ca 48 procent, ca 10 154 ton, transporterades till Finland.

Av det avfall som transporterats bort från Åland är en stor del sådant avfall som går till återanvändning eller återvinning, såsom *metall-, pappers-, glas-, plast- och gummiavfall*. Till Finland transporterats även *hushållsavfall och liknande avfall* för förbränning och deponi. Dessutom transporterats i stort sett allt farligt avfall till Finland för omhändertagande. Till Sverige transporterats främst *hushållsavfall och liknande avfall* för energiåtervinning, men också *metall* och annat avfall för materialåtervinning. En mer detaljerad förteckning över borttransporterat avfall finns i **bilaga 2**.

De transporter som gått till andra länder än Finland och Sverige består av små mängder, till största delen kläder och *textilier* samt *kasserad utrustning* (till exempel hjälpsändningar). Dessa åtgärder kan anses vara återanvändning av avfall.

Tabell 3. Behandlat avfall enligt destinationsort

<i>Destinationsort</i>		<i>Vikt</i> <i>1 000 kg</i>
Totalt		51 288
Finland	Avfallet transporterat för behandling	10 154
Sverige	Avfallet transporterat för behandling	10 868
Estland	Avfallet transporterat för behandling	34
Togo	Avfallet transporterat för behandling	44
Åland	Avfallet omhändertaget och behandlat	30 189

Observera att en differens i totalsumman finns gentemot alstrat avfall, detta beror på att avfall som uppkommit under tidigare år nu borttransporterats, alternativt avfall som uppkommit under det här året borttransporteras nästa år.

Källa: ÅSUB avfallsstatistik

3.4 Återvinning och deponering

I **tabell 4** på nästa sida presenteras mer detaljerat det avfall som behandlats lokalt på Åland. Totalt behandlades 31 189 ton avfall på Åland. Noteras bör att behandlingen av avfallet på Åland i statistiken normalt till stor del består av åtgärder som kan leda till återvinning. Den deponering som förekommer är deponering av *mineraliskt bygg- och rivningsavfall* (så kallat *inert avfall*, ca sex procent av den uppkomna mängden).

Sammanlagt återvanns 29 889 ton avfall på Åland år 2020. Den största posten är återvinning av *animaliskt avfall och blandat avfall* (14 184 ton), följt av *vanligt slam* (6 769 ton). Av slammet som behandlas på Åland avvattnas och rötas slammet först i reningsverk, sedan komposteras² det på kompostfält (eller i slambäddar).

Även återvinning av *vegetabiliskt avfall* samt *mineraliskt bygg- och rivningsavfall* är betydande (4 645 ton respektive 4 207 ton). Resterande del av återvinningen på Åland består av kompostering av en liten mängd *spillning och urin från djur samt naturgödsel* samt *avfall från förbränning*. Troligen iblandas *avfallet från förbränning* efter komposteringsprocessen, då det handlar om inert avfall utan biologisk nedbrytning.

² Kompostering, det vill säga biologisk nedbrytning av avfall räknas som materialåtervinning

Tabell 4. Avfall behandlat på Åland år 2020 enligt behandlingsätt

Åtgärd	Avfallskod	Beskrivning	Vikt 1 000 kg
Totalt			30 189
<i>Åtgärder som kan leda till återvinning (på Åland) ¹⁾</i>			
R3+, R10+	31	Animaliskt avfall och blandat matavfall	14 184
R3+	32	Vegetabiliskt avfall	4 645
R3+	33	Spillning och urin från djur samt naturgödsel	10
R3+	39	Vanligt slam	6 769 ²⁾
R5+	40	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	4 207
R3+	44	Avfall från förbränning	74
<i>Återvinning totalt</i>			<i>29 889</i>
<i>Bortskaffande åtgärder (deponeras på Åland)</i>			
D1+	40	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	300
<i>Deponering totalt</i>			<i>300</i>

¹⁾ Innefattar även kompostering som anses vara en form av materialåtervinning av organiska ämnen. Avfall som transporterats bort från Åland för återvinning ingår ej i denna tabell.

²⁾ Uppgiften redovisad i torrsubstans. Våtsubstansuppgift ca 37 606 ton.

Källa: ÅSUB avfallsstatistik

Utöver den behandling som presenterades i **tabell 4** förekommer en ansevärd mängd återanvändning av glas, textilavfall samt kasserad utrustning. Detta behandlingsätt omfattas inte av EU:s förordning om avfallsstatistik, och presenteras därför i en skild tabell (**tabell 5** nedan). Återanvändning av ett föremål innebär att själva föremålet används igen, till skillnad från materialåtervinning som innebär att materialet i föremålet används för att tillverka nya föremål. En del av återanvändningen sker på Åland, medan största delen transporteras bort från Åland för återanvändning (finns med i **tabell 3**). Det kan betonas att återanvändning som sker via second hand, loppmarknader eller köp och sälj inte fångas upp av denna statistik.

Tabell 5. Återanvändning av avfall år 2020

Åtgärd	Avfallskod	Beskrivning	Vikt 1 000 kg
Återanvändning totalt			2 568
<i>Åtgärder som leder till Återanvändning ¹⁾</i>			
R5+	16	Glasavfall	2 112
R5+	23	Textilavfall	143
R5+	25	Kasserad utrustning	313

¹⁾ Återanvändning av kasserad utrustning anses inte av EU vara en behandling av avfall, vi anser dock att återanvändningen är en viktig del av arbetet med att förebygga avfall.

Källa: ÅSUB avfallsstatistik

3.5 Jämförelse åren 2004–2020

I **tabell 6**, på nästa sida, presenteras en jämförelse för åren 2004–2020. Mängden uppkommet avfall, samt avfall behandlat på Åland, ökade märkbart mellan år 2010 och 2012, och den nivån har nu mer eller mindre bibehållits åren 2014–2020. Det handlar då främst om kraftigt ökade mängder av *animaliskt avfall och blandat matavfall* samt *vegetabiliskt avfall*, detta främst på grund av kombinationen ökad täckningsgrad (insamling), ibruktagandet av nya behandlingsanläggningar samt nystartad industriverksamhet.

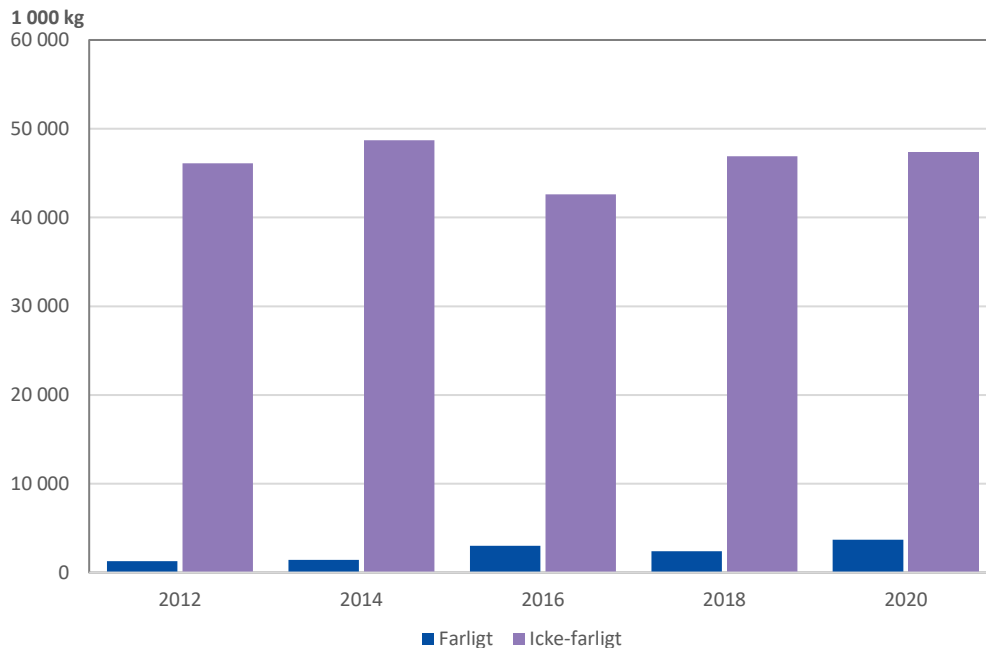
Mellan år 2018 och 2020 ökade den uppkomna mängden avfall med 1 811 ton, framför allt har mängden *vegetabiliskt avfall* samt *mineraliskt bygg- och rivningsavfall* (farligt) ökat (dessa två avfallsslag ökade även mellan år 2016 och 2018). Det avfallsslag som ökat mest mellan år 2018 och 2020 är *vegetabiliskt avfall* (en ökning med ca 2 445 ton). Mängden icke-farligt avfall ökade med 515 ton, medan mängden farligt avfall ökade med 1 295 ton, främst på grund av förekomsten av ett mer omfattande vägprojekt under år 2020.

Tabell 6. Jämförelse 2004–2020

Beskrivning	Torrsvikt, 1 000 kg									
	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2020	
Uppkommet avfall	31 827	27 015	29 303	32 299	47 384	50 146	45 622	49 280	51 090	
- varav icke-farligt	30 135	24 777	27 377	29 088	46 110	48 717	42 622	46 890	47 405	
- varav farligt	1 692	2 238	1 927	3 211	1 274	1 429	3 001	2 389	3 685	
Borttransporterat avfall	16 676	16 328	17 723	27 604	16 399	18 066	32 299	25 660	21 100	
Avfall behandlat på Åland	17 584	9 783	9 667	15 834	29 240	29 882	25 733	28 228	30 189	

Uppgifterna för år 2010–2016 har reviderats efter den ursprungliga publiceringen
Källa: ÅSUB avfallsstatistik

Figur 2 nedan illustrerar utvecklingen av mängden farligt avfall samt icke-farligt avfall åren 2010–2020. Mängden icke-farligt avfall har, med vissa årliga fluktuationer, hållit sig på en jämn nivå. Mängden farligt avfall, å andra sidan, har visat en högre nivå de senaste tre undersökningarna (2016, 2018 samt 2020).

Figur 2. Mängden farligt avfall samt icke-farligt avfall år 2010–2020

De tre senaste undersökningarna har mängden farligt avfall påverkats i hög grad av större infrastrukturella projekt. År 2016 uppstod en större mängd *mineraliskt avfall* (farligt) på grund av sanering av mark inför ett större byggprojekt, medan uppgifterna för både år 2018 och år 2020 innehåller större mängder *mineraliskt avfall* (farligt) som uppstått vid ombyggnation av vägar där den tidigare beläggningen bestod av så kallad tjärsfalt.

Bilagor

Bilaga 1. Avfallsslag enligt bransch, 1 000 kg

Avfallskod	Bransch																			
	Totalt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Totalt	51 090	4 740		15 030	0	2	85		91	0	39	3	10	160	4 592	513	5 392	9 379	10	11 044
1	17	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	11
3	4	-	-	-	-	-	-	1	0	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-
4	128	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	116	2	6
5	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
6	138	1	-	-	-	-	1	-	0	-	-	-	-	3	-	6	1	118	-	9
8	22	-	-	-	-	-	0	-	1	-	-	-	-	7	-	0	0	14	-	-
11	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	0
13	600	4	-	19	-	-	-	-	-	9	-	-	-	19	-	1	214	178	-	155
14	194	-	-	0	0	2	-	-	-	6	-	-	-	35	-	1	5	42	-	103
15	971	33	-	6	-	0	1	-	2	-	17	2	2	-	-	2	204	501	-	200
16	438	-	-	3	-	-	-	-	1	-	-	-	0	-	-	6	13	300	-	115
18	1 393	-	-	68	-	-	64	-	18	-	1	-	1	2	0	35	6	996	-	202
19	295	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	135	9	140
20	317	24	-	17	-	-	3	-	25	-	-	-	1	0	-	2	4	142	-	98
21	1 254	4	-	43	-	-	0	-	1	-	1	-	2	4	0	-	222	235	-	741
22	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	11	48	-	38
25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	261	-	-	0	-	-	1	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	148	-
28	352	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	352
30	82	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	0	-	0	-	23	5	26	-	27
31	16 832	4 629	-	10 652	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	18	0	1 528	-	-	4
32	5 995	-	-	4 020	-	-	3	-	2	-	1	-	0	1	0	382	8	535	-	1 044
34	8 032	31	-	170	-	0	11	-	41	0	5	-	3	8	1	15	462	1 532	-	5 752
35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	6 094	1	-	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 591	-	4	156	-	-	1 313
40	4 903	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	14	4 217	46	-	-	624
41	2 570	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 570	-	-
42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	7	4	-	-
44	74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74	-	-	-	-	-	-

Bilaga 2. Borttransporterat avfall enligt avfallsslag samt destinationsort, 1 000 kg

Avfallskod	Beskrivning	Farligt/					
		icke-farligt	Totalt	Finland	Sverige	Estland	Togo
	Totalt		21 100	10 154	10 868	34	44
	Summa icke-farligt		19 297	8 418	10 801	34	44
	Summa farligt		1 802	1 736	66	-	-
1	Lösningsmedelsavfall	Farligt	17	17	-	-	-
3	Surt, alkaliskt eller salthaltigt avfall	Farligt	4	4	-	-	-
4	Oljeavfall	Farligt	128	128	-	-	-
5	Kemiskt avfall	Icke-farligt	2	2	-	-	-
6	Kemiskt avfall	Farligt	56	56	-	-	-
8	Avloppsslam från industrier	Farligt	22	22	-	-	-
11	Sjukvårdsavfall och biologiskt avfall	Icke-farligt	0	0	-	-	-
13	Metallavfall (järn)	Icke-farligt	1 013	102	911	-	-
14	Metallavfall (andra metaller än järn)	Icke-farligt	265	116	149	-	-
15	Metallavfall (blandat järn och andra metaller)	Icke-farligt	1 480	588	891	-	-
16	Glasavfall	Icke-farligt	2 687	2 687	-	-	-
18	Pappers- och pappavfall	Icke-farligt	1 438	1 031	407	-	-
19	Gummiavfall	Icke-farligt	295	295	-	-	-
20	Plastavfall	Icke-farligt	317	317	-	-	-
21	Träavfall	Icke-farligt	395	7	389	-	-
22	Träavfall	Farligt	104	104	-	-	-
23	Textilavfall	Icke-farligt	55	-	-	23	32
25	Kasserad utrustning (exkl. fordon, batterier etc)	Icke-farligt	23	-	-	11	12
26	Kasserad utrustning (exkl. fordon, batterier etc)	Farligt	266	266	-	-	-
30	Batterier och ackumulatörer	Farligt	79	13	66	-	-
31	Animaliskt avfall och blandat matavfall	Icke-farligt	2 798	2 778	20	-	-
34	Hushållsavfall och liknande avfall	Icke-farligt	8 133	495	7 638	-	-
40	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Icke-farligt	397	-	397	-	-
41	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Farligt	1 125	1 125	-	-	-
43	Annat mineralavfall	Farligt	1	1	-	-	-

Bilaga 3. Avfallsslag (EWC/EAK koder)

Nummer (kod)	EAK-statistik/Version 4		Farligt respektive Icke-farligt avfall
	ID	Beskrivning	
1	01.1	Lösningsmedelsavfall	Farligt
2	01.2	Surt, alkaliskt eller salthaltigt avfall	Icke-farligt
3	01.2	Surt, alkaliskt eller salthaltigt avfall	Farligt
4	01.3	Oljeavfall	Farligt
5	01.4, 02, 03.1	Kemiskt avfall	Icke-farligt
6	01.4, 02, 03.1	Kemiskt avfall	Farligt
7	03.2	Avloppsslam från industrier	Icke-farligt
8	03.2	Avloppsslam från industrier	Farligt
9	03.3.	Slam och flytande avfall från avfallsbehandling	Icke-farligt
10	03.3	Slam och flytande avfall från avfallsbehandling	Farligt
11	05	Sjukvårdsavfall och biologiskt avfall	Icke-farligt
12	05	Sjukvårdsavfall och biologiskt avfall	Farligt
13	06.1	Metallavfall (järn)	Icke-farligt
14	06.2	Metallavfall (andra metaller än järn)	Icke-farligt
15	06.3	Metallavfall (blandat järn och andra metaller än järn)	Icke-farligt
16	07.1	Glasavfall	Icke-farligt
17	07.1	Glasavfall	Farligt
18	07.2	Pappers- och pappavfall	Icke-farligt
19	07.3	Gummiavfall	Icke-farligt
20	07.4	Plastavfall	Icke-farligt
21	07.5	Träavfall	Icke-farligt
22	07.5	Träavfall	Farligt
23	07.6	Textilavfall	Icke-farligt
24	07.7	Avfall som innehåller PCB	Farligt
25	08 (exkl. 8.01, 08.41)	Kasserad utrustning (exkl. kasserade fordon, batterier och ackumulatorer).	Icke-farligt
26	08 (exkl. 8.01, 08.41)	Kasserad utrustning (exkl. kasserade fordon, batterier och ackumulatorer).	Farligt
27	08.1	Kasserade fordon	Icke-farligt
28	08.1	Kasserade fordon	Farligt
29	08.41	Batterier och ackumulatorer	Icke-farligt
30	08.41	Batterier och ackumulatorer	Farligt
31	09.1	Animaliskt avfall och blandat matavfall	Icke-farligt
32	09.2	Vegetabiliskt avfall	Icke-farligt
33	09.3	Spillning och urin från djur samt naturgödsel	Icke-farligt
34	10.1	Hushållsavfall och liknande avfall	Icke-farligt
35	10.2	Blandade och ej differentierade material	Icke-farligt
36	10.2	Blandade och ej differentierade material	Farligt
37	10.3	Sorteringsrester	Icke-farligt
38	10.3	Sorteringsrester	Farligt
39	11	Vanligt slam	Icke-farligt
40	12.1	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Icke-farligt
41	12.1	Mineraliskt bygg- och rivningsavfall	Farligt
42	12.2, 12.3, 12.5	Annat mineralavfall	Icke-farligt
43	12.2, 12.3, 12.5	Annat mineralavfall	Farligt
44	12.4	Avfall från förbränning	Icke-farligt
45	12.4	Avfall från förbränning	Farligt
46	12.6	Jordmassor	Icke-farligt
47	12.6	Jordmassor	Farligt
48	12.7	Muddermassor	Icke-farligt
49	12.7	Muddermassor	Farligt
50	12.8, 13	Mineralavfall från avfallsbehandling och stabiliserat avfall	Icke-farligt
51	12.8, 13	Mineralavfall från avfallsbehandling och stabiliserat avfall	Farligt

Bilaga 4. Branscher (NACE-koder, rev 2)

Nummer (kod)	NACE rev. 2	
	Huvudgrupp	Beskrivning
1	01-03	Jordbruk, skogsbruk och fiske
2	05-09	Utvinning av mineral
3	10	Livsmedelsframställning
	11	Framställning av drycker
	12	Tobaksvarutillverkning
4	13	Textilvarutillverkning
	14	Tillverkning av kläder
	15	Tillverkning av läder, läder- och skinnvaror m.m.
5	16	Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler
6	17	Pappers- och pappersvarutillverkning
7	18	Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
8	19	Tillverkning av stenolsprodukter och raffinerade petroleumprodukter
9	20	Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter
	21	Tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel
	22	Tillverkning av gummi- och plastvaror
10	23	Tillverkning av andra icke-metalliska mineraliska produkter
11	24	Stål- och metallframställning
	25	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
	26	Tillverkning av datorer, elektronikvaror och optik
12	27	Tillverkning av elapparatur
	28	Tillverkning av övriga maskiner
	29	Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar
13	30	Tillverkning av andra transportmedel
	31	Tillverkning av möbler
	32	Annan tillverkning
14	33	Reparation och installation av maskiner och apparater
	35	Försörjning av el, gas, värme och kyla
	36	Vattenförsörjning
15	37	Avloppsrening
	39	Sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för föroreningsbekämpning.
	38	Avfallshantering; återvinning
16	41-43	Byggverksamhet
17	45-47 (exkl. 46.77)	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
	49-53	Transport och magasinering
	55-56	Hotell- och restaurangverksamhet
	58-63	Informations- och kommunikationsverksamhet
	64-66	Finans- och försäkringsverksamhet
	68	Fastighetsverksamhet
	69-75	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
	77-82	Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster
	84	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
	85	Utbildning
	86-88	Vård och omsorg; sociala tjänster
	90-93	Kultur, nöje och fritid
	94-96	Annan serviceverksamhet
97	Förvävarsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk.	
99	Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d.	
18	46.77	Partihandel med avfallsprodukter och skrot
19		Hushållsavfall

Bilaga 5. Åtgärder för återvinning och bortskaffande

Nummer (kod)	Kod	Typ av åtgärd för återvinning och bortskaffande
--------------	-----	---

Förbränning

1	R1	Användning främst som bränsle eller annan energikälla
2	D10	Förbränning på land

Åtgärder för återvinning (utom energiåtervinning)

3a	R2 +	Återvinning/regenerering av lösningsmedel
	R3 +	Materialåtervinning av organiska ämnen som inte används som lösningsmedel (inklusive kompostering och andra biologiska omvandlingsprocesser)
	R4 +	Materialåtervinning av metaller och metallföreningar
	R5 +	Materialåtervinning av andra oorganiska material
	R6 +	Regenerering av syror eller baser
	R7 +	Återvinning av komponenter som används för att minska föroreningar
	R8 +	Återvinning av katalysatorkomponenter
	R9 +	Omraffinering av olja eller annan återanvändning av olja
	R10 +	Markspridning med positiva effekter på jordbruket eller ekologin
	R11	Användning av avfall som har uppkommit genom någon av åtgärderna R1-R10
3b		Återfyllning

Åtgärder för bortskaffande

4	D1 +	Deponering på eller under markytan (t.ex. på avfallsdeponier eller liknande)
	D5 +	Särskilt utformad markdeponering (t.ex. placering i inklädda, separata förvaringsutrymmen som är täckta och avskilda från varandra och från den omgivande miljön)
	D12	Permanent lagring (t.ex. placering av behållare i en gruva och liknande)
5	D2 +	Behandling i markbädd (t.ex. biologisk nedbrytning av flytande avfall och slam i jord eller liknande)
	D3 +	Djupinjicering (t.ex. insprutning av pumpbart avfall i källor, saltgruvor eller naturligt förekommande förvaringsrum och liknande)
	D4 +	Invallning (t.ex. placering av flytande avfall och slam i dagbrott, dammar eller laguner och liknande)
	D6 +	Utsläpp till andra vatten än hav och oceaner
	D7	Utsläpp till hav eller oceaner, inklusive deponering under havsbotten

Bilaga 6. Blanketter

Ålands statistik- och utredningsbyrå	PB 1187 AX-22111 MARIEHAMN Tel. 018-25 581 E-post: jonas.karlsson@asub.ax		Avfallsstatistik 2020 Rapport om transporterat avfall			Blankett A
	Transportör (företags namn)		Mobil telefon:		Telefon:	
	Fo-nummer		Uppgiftslämnare:		E-post:	
	Hemkommun		Anmärkningar		Statistikperiod:	
Postadress						

Avfallslämnare	Transport		Avfallslag			Mottagare
	Primär	Sekundär	Avfallskod (nr)	Avfallslag beskrivning (eller EWC-kod)	Vikt, kg	
Namn eller bransch	2	3	4	5	6	7
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				
	☐	☐				

Ålands statistik- och utredningsbyrå	PB 1187 AX-22111 MARIEHAMN Tel. 018-25 581 E-post: jonas.karlsson@asub.ax		Avfallsstatistik 2020 Rapport om behandlat avfall			Blankett B
	Mottagningsanläggning (företags namn)		Mobil telefon:		Telefon:	
	Fo-nummer		Uppgiftslämnare:		E-post:	
	Hemkommun		Anmärkningar		Statistikperiod:	
Postadress						

Avfallslämnare	Avfallslag					Mottagare
	Avfallskod (nr)	Avfallslag beskrivning (eller EWC-kod)	Behandlad mängd (kg)	Behandlings sätt (R-D kod)	Anläggningens årliga kapacitet (kg)	
Namn eller bransch	2	3	4	5	6	

De senaste statistikrapporterna från Åsub

- 2020:1 Turiststatistik 2019
- 2020:2 Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2019
- 2020:3 Löner för offentligt anställda på Åland år 2019
- 2020:4 Befolkningen 2019
- 2021:1 Uppföljning av trafikolyckor i Mariehamn. Åren 2014–2019.
- 2021:2 Turiststatistik 2020
- 2021:3 Löner för offentligt anställda på Åland år 2020
- 2021:4 Kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet 2020

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en oberoende institution vars främsta uppgifter är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva forskning och utredningsverksamhet. ÅSUB producerar aktuell statistik inom ett stort antal områden. Inom forskningen och utredningsverksamheten är det samhällsekonomiska området centralt men verksamheten omfattar även många andra relevanta samhällsfrågor.

All statistik, alla rapporter och annat kunskapsunderlag publiceras på ÅSUB:s webbplats www.asub.ax.

Tel. +358 18 25490
info@asub.ax | www.asub.ax
PB 1187 | AX-22 111 Mariehamn